

ÕPILEHT: Linna valmisolek Covid-19 viiruseks (City preparedness for Covid-19)

Teemad: valmisolek, ennetus, nakkus, kontroll

Sissejuhatus

Praegune Covid-19 pandeemia kujutab endast ülemaailmset hädaolukorda. Mõjutatud on kõik maailma piirkonnad. Haigus on levinud väga kiiresti mistõttu linnad pole jõudnud korralikult reageerida.

Covid-19 pandeemia võib väljakutseid esitada isegi hästi kavandatud tervishoiusüsteemidele. Vaktsiini puudumise tõttu nõuab pandeemiaga tegelemine ja haiguse leviku peatamine hoolikat planeerimist. Et tagada kodanikele nakkuse ületamiseks vajalik tervishoiu kättesaadavus, peavad linnad suurendama tervishoiule planeeritud eelarvet jäädes endiselt üldeelarve piiresse.

Kui haigusjuhtumite arv suureneb, peavad linnad rajama täiendavaid tervishoiu infrastruktuure (näiteks haiglaid või muid väiksemaid asutusi) ning informeerima kodanikke pandeemia ohjeldamiseks soovitatavatest käitumisnormidest.

Joonis 1. Stsenaariumis etteantud linnas on olemas elumajad, elekter, internet ja telefoniühendus.

Kontekst

Mäng asub linnas, mis peab valmistuma Covid-19 nakkuse leviku tõkestamiseks. Selleks on vajalik luua hästi planeeritud taristu. Linnavõimud peavad linna elanikkonnale tagama tervishoiuasutuste ja -teenuste piisavuse.

Roll 1: Tervishoiusüsteemi kavandaja (Healthcare response planner)

Tervishoiusüsteemi kavandaja eesmärk on tagada, et tervishoiuasutused (näiteks haiglad ja muud teenused), oleksid linnaelanike vajaduste rahuldamiseks piisavad. Selle eesmärgi saavutamiseks peab ta ehitama haiglad mugavalt ligipääsetavatesse kohtadesse. Selleks tuleb arvesse võtta linnaosade paiknemist ja üldist linnaplaani, teede sõlmkohti ning liiklustihedust. See ülesanne võib nõuda linnaplaneeringu muutmist juhuks kui tihedatel aladel pole piisavalt ruumi uute ehitiste rajamiseks. Lõpuks peab tervishoiusüsteemi kavandaja tagama, et tervishoiuteenused oleksid patsientide transportimiseks varustatud sobivate sõidukitega.

Roll 2: Linnaplaneerija (Urban planner)

Linnaplaneerija ülesandeks on kavandada teedevõrk, mis tagab hõlpsa juurdepääsu linna tervishoiuasutustele. Linnaplaneerija vastutada jääb ka elektri-, interneti- ja telefoniühendust võimaldavate ehitiste edasiarendus ja ümberpaigutamine.

Joonis 2. Õpilased peavad linnaplaneeringut korraldama vastavalt, et tervishoiuteenused oleks mugavalt kättesaadavad.

Õpieesmärgid

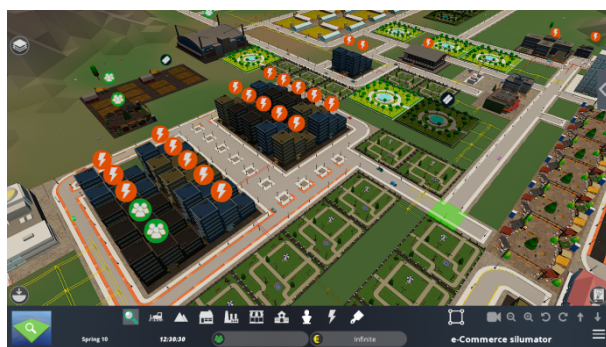
- Mõista Covid-19 pandeemia ohtu ja võimalikke tagajärgi.
- Arendada kriitilist mõtlemist, et luua tõhus kava kuidas pandeemia levikut ja ohtu minimeerida.
- Mõista milline on vastutustundlik käitumine pandeemia puhul.
- Kogeda kuidas saavutada koostööd erinevate osapoolte vahel, kellel on erinevad eesmärgid ja vajadused.
- Oskab seada olukorrad ning tegevused prioriteetsesse järjekorda ning töötada etteantud eelarve piires.

Eeldused

Stsenaarium põhineb kõigi inimeste ühistel kogemustel seoses Covid-19 pandeemiaga. See ei nõua ulatuslikke meditsiinilisi teadmisi. Pigem nõuab see õpilastelt kokkupuudet tekkinud väljakutsetega, millega ühiskond täna seoses pandeemiatega silmitsi seisab.

Sihtgrupp

Stsenaariumi sihtgrupiks on nii insenerid, majanduses figureerivad inimesed kui ka üldisem publik. Seda saab kasutada teadlikkuse tõstmiseks pandeemia väljakutsetest ja nende haldamisest.

Joonis 4. Büroohooned võimaldavad linnas majandustegevusi teha.

Põhimõisted

- **Pandeemia:** Nakkushaiguse epideemia, mis on levinud üle suure piirkonna ja mõjutab paljusid inimesi.
- **Valmisolek viiruse levikuga toime tulemiseks:** Strateegia ja plaan viiruse leviku tõkestamiseks ja kahju vähendamiseks.
- **Esmareageerijad:** Tervisesüsteemi esimene kokkupuutepunkt nakatunud inimestega.

Stsenaariumi kirjeldus

Üldeesmärk on välja töötada toimiv reageerimis- ja valmisolekukava Covid-19 ohuga tegelemiseks ja pandeemiast tuleneva kahju minimeerimiseks.

Seda on võimalik saavutada tervikliku strateegia väljatöötamisega, mis hõlmab haiglate raviplaanide ja kodanike informeeritust sellest, kuidas nad leviku tõkestamisele kaasa saavad aidata. Selle saavutamiseks efektiivsel ja innovaatsel moel julgustatakse õpilasi kastist välja mõtlema ja leidma alternatiivseid ideid.

Soovitav tegevus klassiruumis

1. Õpetaja tutvustab klassile mängu ja stsenaariumit ning selgitab ülesande ja probleemi sisu.
2. Õpilaste ülesandeks on analüüsida probleemi kriitiliselt ja mõelda kuidas pandeemia mõjutab üksikisikuid, kogukondi, sotsiaalset ühtekuuluvust ja majandust.
3. Õpilasi julgustatakse viiruse leviku tõkestamiseks ideid esitama. Selles etapis ei pea idee olema täielik lahendus, kuid need võiksid olla piisavalt läbimõeldud, et need käsitlevad hädaolukorraks valmisolekut ja sellele reageerimist.
4. Õpilastel palutakse oma ideid analüüsida ja leida nende seast parimad, mis sobivad Covid-19 reageerimiskavasse integreerimiseks.
5. Õpetaja määrab rollid ja jätab õpilastele vajaliku aja õppestsenaariumi mängimiseks.
6. Õpilased mängivad mängu vastavalt oma rollidele, püüdes saavutada nii individuaalseid kui ka ühiseid eesmärke.

VÄLJUND 3. Juhendmaterjal õpetajatele

HERA õpilehed

7. Õpilased arutavad oma kogemusi, avastusi ja tulemusi; õpetaja ja kaaslased annavad tagasisidet.

Hindamismeetodid

Stsenaarium on avatud tulemiga mis tähendab, et esitatud probleemile pole ühtegi kindlat ega ühest vastust. Eesmärk on tõsta õpilaste teadlikkust Covid-19 ohust, julgustada neid vastutustundlikult käituma ja kujundada kriitilist mõtlemist Covid-19 reageerimislahenduste mõistmiseks. Peale stsenaariumi mängimist toimub klassiarutelu: lahenduste tutvustamine, teiste tegevuse ning erinevate lähenemisviiside analüüs. Õpilased saavad õpetajalt ja kaaslastelt konstruktiivset tagasisidet. Teise võimalusena võib klasside arutelu ajal välja töötada ka ühtne lahendus. Et leida erinevate meeskondade väljapakutud lahendustes ühisosa, analüüsitakse iga tiimi mõttekäiku, vaatenurka ja tulemit ning seejärel töötatakse koos välja nendel baseeruv lahendus, mis ühendab kõikide meeskondade ideed.